

A pókok vedlési folyamatának élettani alapjai (Araneae)

Kovács Gábor

6722 Szeged, Nemes Takács u. 9/a., III. emelet 10.,
e-mail: KovacsG@pick.hu

Az ízeltlábúak evolúciós sikere elsősorban a kitinkutikula kialakulásának köszönhető. A szárazföld meghódítói függetlenedtek a víztől, mivel kültakarójuk megvédte őket a kiszáradástól. A kitinváz ellenálló kémiai szerkezete és optimális biomechanikai tulajdonságai ellenére azonban a folyamatos testnövekedést nem teszi lehetővé. Az egyedfejlődés folyamán valamennyi ízeltlábú azonos koreográfia szerint, szigorú kronológiai sorrendben lezajló, kockázatos élettani folyamat során, szakaszosan növekszik, melyet vedlésnek nevezünk. A vedlés két részfolyamatra bontható: az új kutikula szintézise (prokutikula szintézis - apolízis) és a régi levetése (ekdízis). Az előadás keretében elsősorban a pókok vedlési folyamatának ismertetésére kerül sor. Az alapvető élettani sajátosságokon túlmenően változatos példákon keresztül kerülnek bemutatásra a vedlési folyamat lépései, valamint a kapcsolódó mechanizmusok (pl. autotómia és regeneráció) is.

